

Edvihuouti. varčzene' apod.

'Brešiti' tollere, aufheben
v čes. p-e práv. je značného stáří'
Jp: Větrná, Brešá, Koldán

NR 2 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zednář svobodný

J. Volf (Kárlist 4/3 '23) : vznikl asi 1848/9
byl označen jako „nestátní“ a na řad let zapadl
v 80. vytlačil svobodného zednáře (hlavně zásluhou
spisů Svätrozvěti)

V. Flajshaus (Kárlist f.) :
vytvoril y. řadu Sumarského (T. díl něm.-čes. slovníku)
podobu zednář, zednářství 1844

NR 7, 123-124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zejtra // zitra

177 zitra < z jutra

zejtra < za jutra v stc. častější

8 tvar zitra byl podforováno hypoforektnost'

9 „ustálený, ale ~~veskocdný~~ slavný“

Nd 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zem

sva'zem u. - e

NR 18 274 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zemědělec
stří

přijato z r. 18. NR 2, 18, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ženergičiti:

oblíbený typ

čirven starý způsob. (čistiti), už v době obroz.
zůstat v mezích j-ové učitelnosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ževuik^v

čistiti bradlouj přístroj ževuik^v,
sfo-ževuik^v // 2 vnitřní strany

NR 7,89(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zhasnouti oči

opr. zavřiti oči // zasmouti // zavržiti

louč (z foerie)
vespr.

NR 2, 14, 228 (N)

NR 21, 37, 206

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhasnouti X zhasiti

zcela se vzdal NR 1, 7/7, 19/B)

< Hedvika z hata svičku > sje. zhasila NR 1, 7/7, 181 (Těšková)

~~zhasnouti v foři, sje. zhasiti zhasnouti je sje. fořet. H NR 2 146 B~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhodnotiti:

od selst.

oblíbený typ, částí už s dobře obraz.
Zůstat v mezích j-ové jednotnosti!

NP 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhrzeny' z-a' la'sda 'fohrdana', ji's se fohrda'
Sfr.

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Získati si číslo, spr.

< zásluhy, jichž si získal vyhodil > NR 1, 77, 122 (B)

NR 2, 18, 57 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zjednotiti cihlo, sfi-co

(nemí's to zjednotiti napravo, Pěfe aly zjednotil napravo Susta)

NR 2, 18, 19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žjevištvení "uvodeni' na jevište"
u E. Kowalda

"slovo utvorené' nestartne", rozpr. a zlytečie"
l. dramatisování // scénické' provedení

~~NR 15~~ NR 15 24 (Buzová)

Kowald h'ji' slovo v úst. osvobození' 19/2 31

120

nehmatena' ani "uvodeni' na jevište", ani "scénické' provedení",
ani "dramatisování"

121

me'ne' už' dramatizace "kritická' přehana"

už' léta existuje v divadelních kritických a organizačních

místě znamená jen

"účinné' jevištní"

"účinné' vložení' & úprava pro jevište"

122

niž' úprava pro jevište

jen v bankyze

jh. NR 15 /.

zjistiti / zjistovati

L. Kouřil: užívá se uadyšc^vé u: tvrditi, podobyčati,
zduřaznovati, zoustatovati

připomíná: ili stelle fest a/

NR: zjistovati x tvrditi

— " — = zoustatovati

PS: zoustatovati - zjistiti, sledati

čyba pu ve frazovitost

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 31, 79

zkratka // zkratka

sp. - NR 3, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zkum

nejprve
odlouz!

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

zlatopas

Šutovský

sošna cis.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlato stredocestny
v Nactal

NR 6, 288 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žlatozeleně

Šumavský

soška ovs.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

klasy 2. tříd, lefe fo slatě NR 3, 216 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zlatý

7-a' neděle

asi

7 podle Goldenen Sonntag

'poslední' neděle před 'Středním dnem'

NR 10 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlevnití
Zelezárské hodnoty zlevnily, sfr. -ěly > NR 2751(N)²¹⁸

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhorstejúci

oblíbený typ
ozišiem starý zferob (lacineti), už - dobre obraz.
zistat v meste j-ove' vnutnosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlistnit co z uadaci >
zlistneai ne vyin. fi'semne (listem) osvedciti'
verbrifen, bevrunden

NR nedoprocuzi; i dlyz unalva fotirbu sbracuzek
odl. berunai

f. fi'semne // listem osvedciti
fi'semne // listine osvedcen

NR 16 160 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Shobiti se přes co
ferum.

NR 10 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šumava
2-u majitele provediti Spr. 2-u majitelů za poznamenaní NR 1, 17, 127 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zmiňný // sorchu z-y'

odkaz k osobě nebo věci, o níž už šla řeč
z foč. 19. st. asi podle der (oben)erwähnte

části: dotčeny, sorchu —, napřed —, vyše —

l. dotčeny: farb. fas. od sls. čtvá se foji' nebo fojila s gen.,
nemí vřácnostr: váženy, bráňeny, táženy,

neobr. od sls s předmetem v řadě předl. dotyžny, dosazeny

NR 10 253

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

resp. u. uvedeny // přeměnovány // dotčeny

NR 16 160

Zmíroneč

sdělostv obce zmíroneč ochranné NR 4, 193(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zmlúva č. 00

< brestu' rád nezmlúvaťi ničde statných úmluv >
zpusob ním. spr- nezmlúvaťi se o ...

čes- zmlúvaťi se o čem

jeu v obraz. uholič dokladu bez se : zmlúvaťi o čem
(viz kott)

NR 15 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zeměděti

vulg. impř. země, Sfr. země, 3. fl. země
klíč. země

NR 5, 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Emuochouasobniti
v'nos f'edy

oclen'f'ento NR 4,193(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Proocnití toho & cenn
< & nejdříve u Soum >

Spr.

NR 5, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Emocuiti se čeho

nem' gerun. (sich bemächtigen)

nejstari nem. doklad z 1616, nejstari' čes. z 1557

Spr.

NR 5, 95-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zmrzačely'
nově Dubovické slovo
'člověk, který se stal mrazáčkem'

Nr 3, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

značení:

ve smyslu bednění s vyprávěním 'totožnosti dvou věcí'
Gr. NR 6, 56

< smrt neznamená nic jiného než konec utrpení >
vlov něm. ; nepřirozené a strojené "

Spr. vřzu. "je značení" < kde může znamenat lá'ssa >
nespr. < lá'ssa znamená utrpení >

ne - lá'ssa je utrpení

NR 16, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuamenati

281 < abci kuamenati >

< na vobrysi burse parizske kuamenala libra 74.20 >

asi- uim. fofud < die artien notieren an der Borse >

282 elliptičnost - charakterističnā vlastnost bursonutke zprav

< Zlate devicy zahajily uim. uim. zleženku >

< V Parizi obročila libra 74.25 >

meni' chybne'

NO 18 (A)
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

znamenat' co

95 <fojistiem'> fockle Versicherung zeichnen
'fotografovati rucem' ze smlouvy fojisti'ovani'
misto toho se zanedlo; upisovati fojistiem'
fodle upisovati pojistu

96

to v'ed' nezv'yzkuj'ci vlastni smysl
nabyl E. Kodara (Assurancni listy, kveten '32); urucovati
viz Kott IV /uruciti
slo upisovati se uclodi' pro predstanni fotografovanu', k'acem'
slo uruciti je presnejsi; archs, etym' by bylo treba ucliti
v'z'it; musi' by' fuj'ovant' mista ustaluj'ci' fojisti'ovani'
nabuvati'

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM NR 16

znamenati

30 v obch. korespondenci v zaverku dopisu napodobenim uctivim
 mysl' ucti

31 \swarrow znamenati s uctou X.Y. \searrow wir zeichnen
 \swarrow " se " \searrow " " aus

sr. NR 1, 288; 7, 64; 14, 192

vznam ve formulich se nemohel vyrovnat s ces. význam znamenati

skar' bursy D, Koff D, Zahl Rádce 21; nepr.

32 klyt., wabne fadu formul' nezavadnych

NR 46, 5

J. Kautka: kaji' znamenati s uctou i edz f' to germ.

NR 16, 232, 31:

sfr. tam, ede jde o "znamenati" proto Eoborane firma

Vsirni' pojem podpisovati X. ussi' pojem znamenati firmu
 nepr. ve vztu. podpisovati \rightarrow pripojiti p'ji' znamen' \rightarrow

NR 22, 128

Znamenati se v úctě

je forměně spíše než fouké znamenání
ale doporučení nelze ani toho ani onoho
und zeichne mich hochachtungsvoll

pro závěr dopisové řady a čestěji NR 1, 17, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bezpečení zdraví
fodle Gefährdung

sp. ohrožení zdraví

NR 1, 117, 154(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2ue hodnotiti

obličený typ

okřiven starý způsob (pláskati) už v době dros.

Zůstal v mluvě j-ové uctívati!

NE 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nejnilejší, obce moje nejnilější
v led-fišních, ale ve spis. ulavě jsou nejnilější NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zuě Eoli ~~Ma~~ kniti

< Zuě Eoli Ma kneni' jisteho poradu (Ksel)
v obraz. oblíbeny' typ, obnovou starý model
zůstat v mezích j-ové intimitati!

NK 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neplodnosti, - em'

Sp. Traveno

ale zyt. u. sterilisace

NR 20 97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zreštatúely'

"ostročy a toformy přehled" verunglückt
'elové, který jsišel z úrazu, byl zvrzácen n. je urzál'

NR 11 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zeměpisná

oblasti (Kp)

Ozvěny starých zprávek (o čistěti), už v době obce
zůstaly v mesicích pro své nutnosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zaujímatí se

↳ je v něm se záruce husitůra' ewu froum' jiskruu zni'ma' (Čech?) >

'zapalovati se // mítiti se'

dues vzímáti se, redob. se vzítí se (vzála se)

NR 3, 222 (P)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaov

60. let 19. st.

verf. poetismus NR 1, 17, 285 (P)
fiedl. se poz s gen., básně gen. formu odětnul t. 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Znova

nejprve znova, jak podle u-Emeni Znova
v starším j-e vedle sebe bez rozdílu významu
Sp. 1 - u. jest přívabou Emění"

NR 5, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

znovu - + sloveso

podle něm. neu -

znovu zříditi

— zbudovati

— otevřiti

— vydati

luž. znovu -

spojení s luž. ~~nově~~

neuerichtetem

neerbauten

neueroeffnen

Neuerausgabe

bezne znova -

nově

nově

oproti j - ov' cit

opr. obnovati

opravovati

zase // znova otvirati

NR 4, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

znovubudovať / znovu budovať

fohle neu. neuerbauen

gr. obnoviti // opravit: aj.

NR 4, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavaztevit / zavazovat

podle uzavření, sp. záse // zavazovat

NR 4, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Znovuvydati-

Znovuvydati' podle Uvauisgabe

Spi-hove 'ydati'

NR 4, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

znovu založiti jednalni

sp. obnoviti jednalni

~~_____~~ NÚČ 2, 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Znovezařazení

viz NR 4, 13

sp. obnovené zařazení

NWC 2, 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Znovu zříditi / zřízovati

podle něm. neuerrichten
spr. obnoviti / opravit

NR 4, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zobčaušetě:

oblíbený typ

podle franc. embourgeoisement (LN '31)

oxiřven starý epistol (lecnetě), už v době obraz.

zůstát v mezích j-ové umělosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zodfoněden u - od -

"dnes to slovo se tiskne na oči denně v časopisech a dorazí do uší se všech stran" NR 1, 17, 21 (B)

z - zbytečné, ale přifukit by se mohlo ("čes. se používá jako výraz zesilovací slovo předložkami")
varby; zodfoněden zač, z čes NR 1, 17, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zodpovedeti / zodpovídati

vzniklo na fci. 19. st. Hronádrovz Vídende' uoviny 1872-1896
do č.-n. slov. Pálrovicova: 'byti zodpoveden' raticoudu reddere
slov. dobr. verantworten

Jg 88: zodpovedeti co etwas beantworten proti tomu Brusici
Hatt Brus (1891): slovan. j. y jen zodpovedeti nac [ale nezuaji
zodpovídati 'verantworten']

riedlozna z- je tu zly točna a pifomdu' ver-

vazba: sht: <za vřecy nalepky tizco bude zodpovídati>

<každj' bude jednou ze' svjeh' čimí zodpovídati>

Jg: <ty mi z toho odpovís' m. ty se mi zodpovís'>

"napřsto fotbrati sluši' vazbu / zodpovídati' co <dojis, dotaz> - beantworten
sfr. odpovídati na dotaz
& dotazu
o dotaze

<Dojis zůstal nezodpověden, sfr. bez odpovídi>

<nezodpovědenj' dojis, sfr. dojis, na nějž uelg odpovídeno
jinž zůstal bez odpovídi>

NR 1, 17, 60-61

<obě stazj' budou zodpovídanj' s uedile, sfr. na obě stazj' bude odpovídeno>
"něm. vazba: zodpovídati něco frim páro uorova' náčaz se rozvažka" of.
t. 278 / N)

Zodfovednost u. odfovednost

NR 1, 117, 19 (B), t. 21 (B)

z poz. 19. stol. (Hornádlová Videnská uvození R 12-1816), zbytečně z- ale
šlo by možné připustit ("cítina se nebyla" jaredumsi zrestovak sloz fied-
lozrami") ~~60~~

vazba: odfovednost zac, z ceho t. 60

~~J. F. NR 2, 118, 3 (B)~~

razdokeni' z., sfr. odfovednost NR 3, 306 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zodpovědnost
ředitelka pro redaktory odružení
vespr. brněn. zářez

NR 38, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odfoučkováno bratři z ač

gr. učiti // převzítí odfoučkováno // bratři odfoučkováno z ač NR 218/1917N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zodpovědný za co
za bezpečnost >

sfr - odpovědný
NR 3, 306 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zodpovedati co m. odpovedebi nac
zodpovedal mu mnoho otazek m. odpovedel na murbe otazek ZNR 1/17, 18 (1)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zopojiti

oblíbený typ
ožíven starý způsob (osbiti) ve v době obroz.
zůstát v místě j-ové kultury!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zpaměti

podle původ. významu <ritkame zpaměti>

~~X~~letíme se nazpaměť

ale tento rozdíl se zafornemul

<odřízlabame nazpaměť>

NR 6, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zpovědi:

od suš. t.

obličej, typ, už ~ době obroz.

< Reformace, usiluje o napravení mravnosti, zpovědi
naš vrození charakter (Messary?) >

Zůstát v mezích jeho moudrosti!

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

APR 17 96

zpečovatí se

spř. zpě^v-

'stavět se na odpor'

NR 6, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpeř dostati, brati, vracet.

Sfr -

NR 10 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpetily', -ost

ve voj. rozkaze, an. 'ofetovani' ujedneho provizni,
navrat (solidivou) chybu jiz dříve
zjistěnou,

u kotta 5, 6/6 < zpetily' hřimě >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřetiti co

(zřet obrátiti)

spřávněji zřetiti

častěji ve tvaru podobě zřetiti se s rozlič. odstíny zálad.

významu "zřet se obrátiti"

NR 13 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zfety¹
z-e' vzeti fronty s dosem

resp. NR 2, 18, 227 (N)

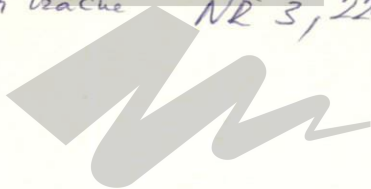
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpečiti se

podobu čtenáři NR se zda "ošálivým" pro své "titičáči"
pro svou podobnost se zpečiti se

// mor. zpečiti se "dobře a fešně slovo"

v nejvyšší čis. části učence NR 3, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpočívati

oblíbený dyp
osiven starý způsob (beletí), už v době Obroz.
zůstat v ~~mezích~~ mezi 'vnitřnosti'!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zfolorneti

oblíbený typ
ozvěny starý způsob (lacněti), už v době obroz.
zůstát v mzdě j-ové nutnosti!

NS 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žpouykati:

morav. slovo s výzvu. verwöhnen
pronika do l-ry

NK 7, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpozorněti

oblíbený typ

odívání starý způsob (láčnicki), už v době obroz.
růstat v mezích jeho' uctivosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpracujici

< podměty z-i' suroviny >

vespr. / verb. adj. z před. přib. uelze tvorit od slo
vedob.

zpracovávajíci

NR 18 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpravdiveti

oblibeny kyp

osivem starý způsob (truhlěti), už v době obroz.
zůstat v masech jone' užitosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zpravodajstvo

v rozhlase

ČTK: Konec zpravodajstva
spř. - stov

NR 21, 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zpráva d. Svato:

„otročda'napodobenica něm. slova vermittelu“

p. doboviti zoho zač

do služby

zoum zoho, co <službu, d. d. m. >

NČ 7, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zprůsuebi

oblíbený typ

oživení starý způsob (lacněti), už v době obraz.
zůstat v menší j-ové rukovosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřístupníti co < jazyce >
germ. foelle zugänglich machen
"nová ohava"

NR 5, 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zpráskupnutí

oblíbený typ

oziven starý způsob (čistě), už v době
zůstat v mezích jeho' užitnosti! obroz.

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřítavliviti

"jazyč. móda", uvedla & němu možyt. potřebo
◁ čím zřítavliviti školní služby boží? ▷

l. učiniti zřítavliviti

NR 18, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpisob

filu z-em, jadrinoli z-em, hochovčnyin z-em

sfr.

NR 7, 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

narozeni

den "foučad strojné" u. narozeni

doloženo u D. Rehtigové (1829)

narozeni až v Jg. Dod (24. 1837)

NR 3, 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozpracovali

oblíbený typ

oživěn starý způsob (většeti), už v době obroz.

zůstat v mezích jové učitosti!

NR 97 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřítel

sfr. untri. 2. na co
untri na 2-i
pukiti se 2-e

Zemědělské vesfr. varugi před zřítel v obce
[redacted]
NR 7, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřetel bráti nač / vzíti

sp. zřetel obraceti, míti & čemu NR 1, 117, 55(C)

↳ na vřochy čimtele se běže zřetel při řešeni, sp. vřech čimtelu
dlužo dbáti // & nim trība kleděti > NR 2, 118, 278(N)

zřetel vzíti na co podle ličičnicat uelmen
nesf. [redacted] NR 7, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stajem uťi

oblíbený typ

ořívek starý způsob (ořítiti), už v době obroz.

Zůstat v mezích ~~grové~~ úťivosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

štratiť bitou, ferd, mnoho lidu

Spr.

NR 6, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stratne!

'učením' předané na uhrazení schodků vznikajících
pro přejetím nebo vydáním peněz'

NR navrhla úbytku
užívá se v Brně
nevyhovuje významově: základní E peníze ztracují

NR 9, 253-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Etroslotati

K. Erban doporucuje pro spis. jazyk, videlo už uof'so 2-7 se
(nao doba 31, d. 4)

NR brati' furoclni star
vlo v nem. scheitem

NR 15 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zubol'čba

„slovo uřadně ues. 4“

u - letěm' zubu

NR 20 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zuboléhavý

„žda' se, že by hlo manne' fíoti' uóime bojerat“

„kórsííeu i v oelb. l-íe a ulze jýííat suadno
nalradít“

NR 20, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

účetní

provést není chyb.

„ovšem“ vyložit účetní „něco“ formou a nem. durchführen“

NR 1, 17, 127 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zúhelnostní 'polarizace'

< v 2 souřadkách o zúhelnostnění světa (Presl) >

v obroz. obli'bený typ, obnovou starý model

zůstat v mezích jeho' nutnosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žustati štati: „čemu' dobre, znameš-li, že někdo už šel a setrval v tom“

X zastavit se, stanouti

↳ Dívčátko si toho ani neuvědomilo, že hoch žustal štati, Hál, sfr. že se zastavil, stanul > NR 1, 17, 87-8 (B)

~~↳ žustal štát ze všimí šaržy u. zastavit se > Tábor, NR 1, 17, 108 (P)~~

↳ žustal štati před svou residenceí, vychodil, sfr. zastavil se, stanul > t. 122 (B)

ve škol. zd. Babčův opraveno děti žustaly štát na dobr. štaly
yžaz autorčinu je sfr. a vztiknejší NR 10 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zuziškovať čo nř. číslo

Lodpady, sařdy, souřet lařky >
mlade' slo, foto jodketa' vache - uřiti řeho

NR 20 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zvať

fřech-fřt. zva

"zvi-li nezvyšle, je nejlépe se do něho nemutiti"
ušíť jiného slova, rozvést v celou větu

NR 13 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zvěčnělý

germ. podle verewigt u Samla

NR 1, 117, 301 (13)

nem' si ce utvorenno chybně, ale vzor byl faktorně něm. verewigt

KottSl: doklady z Koll, Pal 3, 119, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zvenci'

52 vodu, tj. z prostoru odděleného nejed od uzavřeného
místa, zde je právě osoba mlhuvi'ci'

X z vnější - 'zevní strana nejake' věci'

prodal mi to zvenci' X dím je z vnější dosti
fělný

NR 6, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zvenci' adj.

zenci' jako adj. společně doloženo, uerfis., zst. <zvenci' důvody>

zr. vnejsi', bibl. zevnitřin'

zvenějsi' // zevni'

NR 6, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zverolečari

95. převodu nové knihy
popise v čes. něm. slovníku Frant. Šim. 1857

podle Tierarzt

drůve: doľtci' lečari, konci' lečari

vřelo se, bylo by marně namahat se, aby se obnovilo

stari, cesteji' pojmenováni dvojčleno'

96. na základu ueni' ani možitiem' funkci' zverolečaric

(bygiena masa, prohlídka potravin aj.)

sr. lečari, od převodu "Eds dela' lečy"

// veterinari, ale to zni' učeněf. »

NR 13

zobrazka

2-1' obisk z carofisu, zgt. m. obisk // l. obiskeno je
NR 2, '18, 306

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zvrát

m. proměna citi

↳ tak divné zvrátí člověk v sobě prodlával m. tak divné byly proměny
našich citi > NR 1, 1/2, 56 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

živ' bojue ti

obal'beny' typ

ožíven starý způsob (láčue ti), už v době obraz.

Zostat v mezích nové kultury!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zvykly' nač, sfr. čemu
↳ zvykly' na pravidelné' hodiny, sfr. pravidelným' hodinám > NR 1, 17, 182
(Tischova)
↳ zvykly' na tálové' - huské' proudy vod, sfr. takový'm hustým' proudem > NR 2, 18,
226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zvyknouti si na kolos / zvyknouti si na kolos
na co

m. zvyknouti, f. zvyknouti, zvyknouti

↳ A formalně si na učeb. i zvyknouti

↳ zvyknouti si ... na festival a rychlost představení kinematogra-
fických

zvyknouti si na co, spr. čísla NR 1, 17, 246 (TR)
NR 2, 18, 298 (TSv)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zvrazněti

obličejový

obličejový zřezob (lacuete), už v době obroz.
zůstát v mezích j-ové kultury.

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zabovřezky

od Zabovřezky

Spis

NR 19 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žacľa // žažyňe

sfr.

jeu suad doborz' rozdil

šov. němdra // němdyňe, fastorda // pastordyňe

NR 2, 18, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Základní + objekt osob. + inf.

"chvíti co na řem"

Základně va's postoupeti. objednavku →

sem.

Spř. aby

NR 71 92 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zádati co, sp. čes

↳ ž. nedvojsmyšluc' prohlášení, sp. jamebo, upřesněno ... f-i' >
NR 1, 717, 278 (N)

v nč. gem. je vřelba a archaistický NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žádati co

v stč. zpravodla cího < ty měj swabý žádati (Legkat) >
// vidce co < kver si žádal (Dal) >

dues obyc. co < žádati od koho důkazy >
koho o co // za co

gen. „přisobí“ už archaistický

gen. ve význam. „vyžadovati cího“ častěji gen.
obyc. se si

< uemoc (si) žádala pečlivěho osvětřování >

viz Geb-Ertl 2, 226
Geb-Tráv 347

NR 7, 92; 10, 243 aj.

NR 20 89

Číslo 4 m. číslo 2

NR 1, 17, 20(B)

číslo rodiny sání chovce, m. rodu ... > t. 92(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žádati za kápravu, žádost zač

79

suob Nov 9/1 47: "podivna' jaz'ova' nestou'ra"

sfr. už v stč. žádati celo // zač // oč // nové co

80

Bkral: žádej, zač chceš

žádost zač "snad uladši", yg O, běžně u Kotta
// oč // celo // po cem

"pověř. archivist."

NR 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádati fo lom za co
↳ fo fošte

konkretněji: ž. za co fošte

NR 10 287 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žádny'

úč v době staré' Žádny' // účdo

v platnosti subst. spíše účdo, ale zámena obou zájmen
nemí' chybu

NR 3, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádky

↳ v těch arci řádkae zalíbení jsem uvažel, sfr. v těch pem arci uvažel
zalíbení > NR 1, 17, 56 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žárka

zavěd. ing. Koblíček pro ohroženou vzdálenost
v městečku Spoutě
Vl. Fauderli's kritizuje
Nč 25, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stava

ždati

znamena 'čerati'

"jeu nerozuměním je uškerým našim spis-ům také
co ždati"

MR 5, 86

už v stě. znamená ušker 'ždati', asi lid. etymologii'
(spojením obou sls)

191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žebř

294 v Návěst 23: žebř
tvář, stří se vyzřta' mrdž, va luož. // žebř
zauvdi' se ani pro uobuž, šost tvann
u Jg žebř, ale uen' ofren o dohledy

295 žebř m. > žebřik

žebř, krajinský' novotvar v j-u spis. při nejmenším docela
žřf. " podle lenž: les

spis. žebřě // ž

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 7, 295

Želati

„slovo nové, přišlo z ualim ... z ruskiny“
„frati si // kouziti“

NR 3, 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Železná

1. Železná čí 2. Železná

Rožde' povola'ni' uenisi' žb' pojmenová'us j' d'uslovne
spíše nažev železných louce

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Železničář

('železničář' 'železnice')

každé 'povolání' nemusi mít jednov. označení

leže ↗

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kaň:

urovňar, chyba, podle řal

NR 3, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

že?

uisto spraves. vid^{v2}

stále víc v l-ře (Záhradník-Budský)

„zkomolená věta že, která řeč tak divně uselává“

NR 9, 96 (K)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žebří f.
stožár s žebří

(!)

NR 11

136 (L. Hordál)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Železobeton

spr. železový beton

NR 2, '18, 32, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ženiálci

franc. výslovnost u-ženiálci
resp. uida

NR 5, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

český vyslanec

učes., viz i Jčb 604 kladu 2, 26, 123

Spz - kyne Jčb 604 kladu 30, 71

NR 17

224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zestih

Prehľad odb. termínů - uenjal se

NR 1, 17, 315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žilá

v lid. úzu i 'šlacha // sval'

NR 3, 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šířkovat se.

vulg. zbarvené

"raději nevšíváme"

NR 9, 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šivosaď

asi '200' v kař. fol. 18/3 '24
mohlo by znamenat 'šiv'sad'
keřes. 1288.

NR 8, 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

život

boj na život a na smrt
Jeruz. a Sautborseter

auf Leben und Tod

N° 10 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žižnějci

NR představa všude podle hláskování
Churanejci

m. žižněj

sr. divstend

NR 2, 18, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žlábkovati

s -d- podle žlábež
u sls -ovati lyba' částo samohláská dlouhá'
(vedle částečně zhracování)

NR 21, 37, 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žreč // Žřec

rusismus z romant. doby bárně

< ž' r' c'

2. žerce, 3. žerci ... , viš. žreče

NR 11 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NÚČ

1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

JEVY

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

BLUEBIRD

(310) 477-0200

Recycled Paper

Abstraktum in. Zoubekův označení roty

navštídit u nás velitelství roty vhodnější velitelství roty
< na urgence tamního velitelství hlášení
vhodnější na naši jednotku hlášení... >

Důstoj. listy č. 19 12/5 '22

cit. v MČ 2, '23, '24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ady: z míst. jmen

① budojovský, čelákovský, pardubický // ② - ický
hodouňský, vsacký // ② - lodoměřský, vsetínský

úřední uluva dává přednost ②, ale

obojí je spr.

① "jo stránce uluvnicí jsou správnější a
jo stránce j-ové jistě mnohem zajímavější"

viz Jab - Erb I, S 163, 4

NZ 8, 151

14, 220

16, 62

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MÚZEUM

lidé žádají: Zdaňský les (m. Zdaňický),
Buchlovský revír (Buchlovický),
Stulečský - u - (Soběšický)

NÚC 11, 139

Adj. m. nov. jmenovacího míst. jména

katastr Podolí, Zličov, Hlubocípy
podle něm. [redacted]

spr. podolí... [redacted]

Nu^uC G, 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj: x předl. řád

adj: "je tam, kde jde o přelastě dějové 'podmínky'
<lidé, sbrach = lidé se bojí>

X gen. nebo předl. řád

"tam, kde jde o přelastě dějových podmínek"

<brach lidé = bojíme se jich>

<láda & dětem = milujeme děti>

MORAVSKÉ
ZELENSKÉ
MUZEUM

NuČ 4, 26-27

Adj. místo gen. posesiv.

"Je tedy s přivlastněním shodným spojení
"obecné", kdežto přivlastněním genitivním indivi-
dualisupremé, označujeme určitěho jedince."

správa lesů X správa lesa
úřední dopis X dopis úřadu
zemědělské dílo X dílo země

Nč 11, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. - jmenové tvary

viz Geb. - Erb. § 339, 3

139 nemocen, dlouze, smutek x uarmý, važný, obecný
mlad, rád, chud, bled x citlivý, strachový, lhavý,
čist, jist x tvary, řízkový

140 řídit se pod mask. sg. : cloboda je možná

odchyly v uctv.

není mi to platno; nebylo mi možno; není radno
mluviti; faktus, že bylo zbytečno
řevno, zvěřmo, těžko, snadno, maras, uilo
volno (něco učiniti)

je mi smutno, je tam syčravo } víc adv. než adj.
viz NR 61, 22, 294n.
provádají tvary složene

Nuč 10

Adj. verb. fasiv,

po sloučené cestě

po vyřouané službě

po ujednané smlouvě

ze strachu před ~~podst. jin. službu~~

"varba uers." , napodobení ablativu absolut.

p. po sloučené cestě ...
nebo před. nebo ueta

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

NuČ 5, 706

NR 2, 91 : po doloučené studii'

"čistější" než po vyřouané studii'

labini smys

NuČ 6, 32

Thuz. čas. 14. jen.

následující den

Sp. u-ibo dne
přístro dne

NÚC 5, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cizí slova

Proklad:

Delegovaný expert agrárního syndikátu polemisoval
s reprezentantem textilní industrie, ironisujícímu
konšelenci kompenzačního elaborátu. V replie
kritisoval desorientaci oponentovu a na principe
autentických fakt akcentoval lubratornost
projektu

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

A. V.
N. C. 12, 152

Citní slova

z knihy vydané naklad. K. Zimra v Praze
Universalní zájem tohoto par excellence deskriptivního
artisty není koordinován dimensivně talentu, a proto jeho
eklekticismus, orientovaná ucha je determinována
eo ipso negací originality. Parovita jeho intelektu,
insuficience konstruktivní fantasie a insuficience percep-
tivní křemodivní jazykové originalní interpretaci
reality, založenou na autonomní koncepci.

Vědov 1/2 32
MÚC 12, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Číslo 4

dvacet jeden vozů // jedenadvacet vozů

↑
"tvary rukovnic sice správné, avšak neuvěřitelné
v učené řeči; slyšeli-li je přec od něčeho,
že to uchu hned jako podivnosti
směšnost": devadesát jeden voják padl

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nuč 4, 155

Declinaace

Zápis soucinea

v veškerých výpovědích
ve veškerých odvětvích daňových
o těchto výběrčí potravní daně

[Gei] NČ 5, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dehniace - fem. - míst. jmelna

podle dáře:

2 Litomyšle, 6. Litomyšli

seš Chocou, Bolešav, Čáslav, Příbram,
Třebíč, Jaroměř

viz Seberův I, 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nč 59

Vel. - masl. - mist. jin. - 8

na Melnicku // - ce

v Lahočovicích // - ce

v Záměchovicích // - ce

v Zebřovicích // - ce

viz Seš. I, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nuč 5, 9

Faksim' dvojice

Licenci dovoleno zpořádati vlaky osoby dopra-
vující osobními výkony

sp. aby byl zpořádaný osob. výkony vlaky,

(dopravní) osoby
připravující

Nč 3, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Falésua' dvojice

↳ ministerstvo financí pro doplňování solku na dovozených
dopravních listinách a pro odběr doplňovací solku
stanovilo tyto zásady ...

spr. ministerstvo financí určilo pro ...
určilo tyto zásady pro ...

M/C 4/87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nu'c 5, '26 - genitiv

"Genitivost'e"

miti, napiti, foz buditi, utopeti, v'novati,
z'brati čelo

spz

CO

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nu'c 5, '16}

Jen. čas.

↳ strážník zadržel běžící dne odpoledne
podezřelého muže >

l. týž den

Nuť 6,67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. comparationis

< část silnější čety >

zřetelněji i než četa

< koks je výkrovnější uhlí >

l. než uhlí

NuČ 6,19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen. kvantitatis

< Solky hodnoty 100 Kč a 20 Kč. >

l. v hodnotě 100 Kč

|| Solky stolovnové

Nic 4, 124

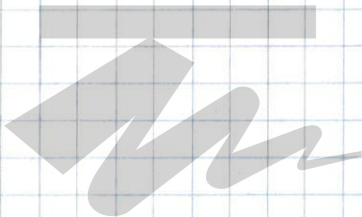
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor.

nejsou-li důvody ...

opr. nejsou-li důvody

NÚC 5/153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor.

nevylírá' se řádně' frakturami' zálohy

sp. 4.59.

Nič 4, 92

nevzítí na sebe závažní sp. závažní

Nič 4, 108

[závory neodolají a nezadrží' ualoženího
vozu >

Nič 4, 147

[tyto orgány nesmějí' přetvořiti mezi' ... >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nič 4, 160

[nelze jich pořádati za Emily >
sp. je

Nič 5, 166

Gen. zápor. je modál. slovo + inf.

[nemůžeme doporučit jež žádosti >
spr. aruz.

"slovo, které nelze předmět, je vhodné"

NuČ 6, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chromatogram

Fantolin, Uvalol, Kralupol

Fantobenzin

Oranier (Kamna), Ekono (Erb), Atlanta (Empaci' vana)

odpor proti nečistotám

Nu^o 12, 730

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Impt. fas. m. impt. art.

< všude strany buděj přilepeny >

Nič 6, 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Luft. ^{passivum!} u věc. subjektu

< Semam časopisů ... bud' náležite doplněn

sp. Doplate semam časopisů ... >

Nrč 2 749

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Yuepít - pas. u zvrát. slsa

[Tím budiz se gravováno!]

ces. [Tím se ridbe]

NuČ 5, 714

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Invt. 2. os. fl. subjekt: věci

Provozovací nář. a poplatková sazba ... budžet
zvěšený ...

sp. - mus. 672

Mič 5, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Impt. osob. u. impt. osobně

↳ budiz dbalo na to, se vaha vozů se podstatně změni!

l. dbejte toho, že ...
"co je to za věc: budiz dbalo, budiz napsáno
Nuc 2, 116-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. - ti

v věci obecné' - t

proměsto do spis. jazyka

"bylo by marné' - zbytečné' je snad zalozovat"

Mic 4, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. typu řičt

obec. mluva: řičt, řěčt, moct

vespis.

Muč 4, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Instr. místa (Eudy)

< do Těšína Hulínem

l. přes Hulín >

"odpověď, udávali se směr cesty, říkalo se
přes Zbraslav do Prahy"

instr. vypadá jako "příchod" // "sraz"
lid uleví přes

brusle se asi bal před. přes = über

foetle Ertha

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nič 2, 128

Justr. predi. sat.

nemí pravdou, že
jest

„obavue“
„móda“

Spr. jest, pravda
nemí

NÚC 5, 165-6

jest otázkou, je-li
spr. otázka

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 14, 43

NÚC 11, 118

Instr. proskrednictvi m. v⁶

[Přílohou posílá se Vám jmenovací dekrét ...

spr. v příloze Vám posíláme

Náč 4, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

juenne' travy adj.

159 NR 6, 294

160

v nove' cestine žili ubyto
vy'cit: Geb-Erll 1, 178

-ny'

-dy', -ty'

-vy'

gebauer: „u těch adpektiv, která nemají juenneho tvaru
v rodě mužském, nemá se užívatí těchto tvarů ani
v roděch ostatních a v plurale

resp.: dohoda je možná

odchylna: někteří spisovatelé travy juenne' při podmětě
a při podmětě iaf. nebo větvech 40, 40, nic

že mi to nic platno není

nebylo mi takzvanou svou folklornou dušou složitě
radno, patno, zlyččno, zporno, zvrjmo, těžko,
snadno, marno, mila

více adv. než. adj.

NÚC 5,

Juene' travy adj.

ustupuj'

"bly by smešue' bojovati proti učenu"

"vyměraji' travy

jeu tam, kde existuje juene' travy v maře.

bohát, učitel, poslanec, brd, churav, jist
laskav, mlad, spravedliv, štasten, hotov
zdrav, zvedav

nespr. rozhodno, učitel, vhodno

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nit 6, 36

Kompozice

"nelze je jenom zahazovat" "vzory už hotové"
"raději při nich k opatrné rozvaze"

Nu^č 12, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kompozita hybridní

" složenina z cizích a českých podstatných jmen
je pitvorunst⁴

radiospoleč, - výroba, - prodej

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nu²č 4, 153
/

Kondenz. - inf.

po čas

Plachta čís. 92 musela být pro špatnou čas upravena
jižou upravena

pro. Používání udělo (pokdy vyměnit)
plachtu // nebylo kdy upravena jiné
plachty
z NÚO 1 >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NÚO 2, 23, 8

Koudecz. subst. nom.

< nedodržování tohoto rozřazu bude brááno >

sp. Kdo neuposlechne tohoto rozřazu,
bude potrestán

Nitě 4, 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudenz - subst. Gen.

< E zaměřením opatření se podobné závady
opr. zaříďte, aby se podobné závady neopakovaly

Nič 4 1997

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Loudez. subst. akuz.

↳ navrhnouti uverejnění přiložené vločky pro Věstník →
spr. aby byla v úřadním věstníku otiskána přiložená
zpráva

NuČ 4, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koupen. křesť. instr. in. před. un.

Zavinil Svodu zanedbanou předpisu ...

z. zanedban předpisu >

z NUC 1

NUC 2, 23, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeuz - selst - bez²

završiti bez završetku posledního foršemu

l. završiti a uzavršeti posledni foršemu

Nič 5, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Londouz. sulst. ale²

↳ ale místního seřevní není uaděje, zě... >

Spr. jak bylo na místě samém vyřevěno,...

Mic 2, 723, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. subst. §³ inpt.

< K podání 'dobrozdání' ! >

Sfr. Podejte posudek
sue' dobré zdání'.

NiC 4, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeuz. subst. 8³ učel u. alý

↳ Postupujeme s dalšími tězení

l. aby ste upřídili

nebo

NtC 2, 23, 48

↳ Zaměření zbytkových prohledávaných zborů učiteli jsme
opatřeni spr. v obou zaměřili ...

7. 68

MORAVSKÉ
ZELENE
MUZEUM

Kondenz.-subst. atribut 0⁶

sdělení o fotování nemocí sp. zpráva, jak dlouho fotová
nemoc

z Nuč 1

Nuč 2, 23, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. list. objekt 07

l. aby

↳ žádáme o lašské zařízení u veřejnosti vyhlásky
sp. abyste ji lašské u veřejnosti →

NUČ 2, 23, 23

↳ prosíme o povolení u kupce proti zaplacení

sp. abyste povolili u koupit za ložné →

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

t. 152

Koupenz. subst. 0⁴

Lišbu zřatecni^lho
[Záda'se o rychle' vrátem' uvrát] →

sp. Záda'ne, abyste nám v brzu vrátili
zřatecni' listy

Mic 4, 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. subst. f_0^6 u. frick. uia.

↳ Příběh fo obdržení této... správy na stanici...
podle nach Erhalt, nach Ankunft (Eintreffen)
Spr. Oberster tuto správu, příběh do stanice

↳ NÚČ 1

NÚČ 2, 23, 6-7

↳ po přezkoušení vracím

„heer, cdyj“: přezkoušen, vracím

f. 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Londons. po 6

a

[Po vyjmutí fólií uložte spis do spisovny]

spis. Vyjměte fólie a uložte...

Nu^o 4, 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. sulst. fo⁶

m- arš...

Lublaň čís. ... dále fo dojiti' uahrady

sfr. až dojde uahrada >

z NUC 1

NUC 2, 723, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondenz. subst.

fs⁶

u. Edyz

[... fs otevření topení jsem konstatoval, že ...
podle uach

spr. Když ... jsem otevřel topení, zpráha přeměny
z Nuč¹

Nuč², 23, 8

[Po obdržení zmocnění přečtete vydání

spr. Když obdržíte zmocnění, přečtete >
t. 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kaučev. suš. -

frid⁷

m. nez

< aby podle těchto záhad postupovaly také již frid
publisač narizení

vor der Veröffentlichung der Verordnung

spr. nez bude narizení uverjnovat
nez narizení uverjnovat

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nič 2, 23, 37

Kondenz.-subst. při⁶ u. přech.

↳ Při revizi hospodářské činnosti zřídili Soudobní
organové ... ze ...

✓ vhodné: ~~Prezidentské~~ hospodářské zřídili.

Nu^č 2, 23, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeuz. suost

fr̃i⁻⁶

spr. Edyž

fr̃i napěti na soupravu vládu ... j̃em Eoustaboval, ž̃e ...
spr. Edyž j̃ime napěti na soupravu, ... >
Seine Aufahren [redacted] z Nič 1

Nič 2, 23, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

PROJEDENSKÁ AKADEMIE VĚD
PRO JAZYK ČESKÝ

Kundenz - selbst :

5⁷

Prödrlada' se s f'm upozorněním mit dem Bemerk

spr. Prödrladam fody'Exe'
Zarlatu upozorněje >

Ni'c 2, 23, 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeurace selst.

za^y
, den + gen. sg.

[Žádám za sdělení sem dne podání Závěsti]

gr. Žádám, aby ste mi oznámili, kdy gla
Závěst podána]

Nu⁺C 5, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koučez. subst. za²

< filozofie vchází postmoderně na subalterní místa
za současných jmenovatelů postmoderní učebnice >

sp. a zároveň ho jmenovat

Nič 4, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Metonymie

↳ červeně vyšitá hodnota

červeně vyšitý
spr. odznak
kamení hodnota >

NuČ 2, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Metonymie

↳ Vlast zdraveného pasteurizovaného mléka ... vyjela
mládež Kečelsko Brna při mládežnické akci ve
Škol. roce 1927/28 do 31. března 1928 →
Nič se vyjádření vysmívá!

Nič 793

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Metony mie

foedjis ulgna

epi. rarit⁴es ulgna
foedjis ulgna^{re}

NiC G, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Uominativ v adrese

ČSN 1010-1926 "Metronové formáty. Soustava,
upotřebení, dopisy, obálky."

1. pád

Nuc 12, 141-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Komínatv puvovaci' u kázvi fírem
firma Wiesner spr. —ova

Nič 4,9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

komunikační firmou

< záloha proti Emilu Löwenbernovi, konference v Praze, ... >

opr. obchodníku s hotovými šaty
s obléky

NÚC 4, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominativ formy u výrobku

ocelové kování „Mannesmann“

opr.: mannesmannové kování

NÚC 6,26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

komunikační jmenovaci m. gen.

↳ stavba obytné budovy typ A >

spec. typu A

Nič 5, 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nominativ jmenovací

↳ Evžen Atšler, příslušný kruh →

Sp. do kruha

Nič 5, 177

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominativ místní
obrazební síť v Praze I., Celetná ulice 36
opr.: v Celetné ulici 36
Nuč 4, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nom. m - Gen

ČSD viz řad Cok

ČSD - Wagen, Reihe Cc

sp. viz ČSD řady Cc

MWC 4, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kom. u. aruz.

Prčina tohoto nedostatku hledati jest v tom ...

Der Grund ist zu suchen

sfr. příčinu

Nu^č 6, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nov. u. akuz.

[Přezkoušená hodnota účtu jest zadržována]

Sfr. Přezkoušenou hodnotu ...

Nič 6, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Operování' fiedl.

do toho do všeho
& tamto & všemu
na nás na všechny
přes to přes všechny

s tím vším souhlasem

Spr. : MORAVSKE

viz Jib-
ZEMSKÉ
MUZEUM, č. 763, s. 179

NtC 5, 164

Opatrování předložení

"Éde jde o řadu členů samostatných"

"pro věrnost" "jak to čini' obecná uhlava"

X neopatrovat při "členech představy Simulátorů"

"jaksi neděluj' fojem"

< přes hory a dolů >

< z Čech a z Moravy >

"nemístné je vypouštět předložení, Éde jmeňa
jsem v protikladu

< boj na život a smrt > spr. na smrt

viz NR 3, 19, 18
9, 25, 213

12
MČ 6,100

Opisování přelozek

< žádost za intervenci přímou & členům ústředního
skromatění nebo jiným osobnostem významných
fotobaněk >

sp. & jiným.

Nič 6, 181

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opalování clova

↳ Zkusť se opomíjí při ocělování vlastu připojených
zapsání doby, při jízdě tohoto vlastu ve vlasti se
vlastu / který cěra, ... >

spr. Je-li ocělování připojený vlast, zafornová
se zkusť (přelomí častě) zapsání čas jeho
přijezdu do prvního listu ovolu vlastu,
který cěra,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Núč 3, 140

Part. pas. neutr.

120 podle uim.

fricněji řečeno ^{genauer gesagt}
l. fricněji ^{richtig, aufrecht}, uluvic, fricněji
nebenbei, richtig, aufrecht ^{gesetzt}
strenge genommen ^{genommen}

121

l. spise přidavám, připojuji, zč
abych upřimě uluvic

-u- byl upřimý

abych Erátce řekl // Erátce bud řečeno // řičněme
Erátce // Erátce // sloven

hlédíme-li na věc fricně // souhlas-li fricněji

po lidem uluvic
zdravla ^{hrou}

bez chlouby to pravě

Nu[✓] 71

Pastvina opase' neosob

bylo jimí [voz] vykoupeno rozkazem

Sp. vyhovely
NúC 2, 23, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Parivum ofrane'

< od jedničatele požadováno LC-h

sp. jedničatel zádá >

< od ředitelství navrhováno LC-h

sp. ředitelství navrhuje >

" Trpna' vazba neosobná je správná pouze u slo
nepřechodných. U slo přechodných trpna' vazby
neosobné sice s oblibou používá na př. polstřany,
ale u nás tím nepřirozeně a lépe se jí vyhýbat."

MÚC 2, 122

opr. dot.
Přílohu 2. 1/2.

2 listy.

Ústřední výbor nemoc. poškodny stat. druž.
byl ustanoven MUDr. V. Š. Asstapičim ležárem
tiskovny plicní v B. >

Sp. tl. ustanovil ...

Arč. 4, 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pasivní reflexivní

ředitelství se zmocňuje

l. zmocňuje se ředitelství
ministerstva zmocňuje ředitelství

„Zvratná slova je třeba uobrazovat sloem diuuzem s urci-
tým podmínkem“

NÚC 2, 23, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vápník
reflexivní ~~čas~~ s ~~jednou~~ platností

↳ vymazání se dosavadní majitel A. B. uštědrem
úvěr
spr. dosavadní majitel A. B. zrušil
a byl vymazán

NuČ 2, 23, 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Par reflex

< slozka se ve všech bích dílech podle předpisu
vyplní a s penězi odevzdá' postovnímu. úřadu >

„(patruš sama)“

NWC 3, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pánovní zpráva. + instr. firovodec

< Obvesmím soudem na Malé Straně se sděluje, že >

nespr.

Nč 2, 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pasívum reflex. 2. os. pl.

↳ upozorňujete se ještě zvláště na to, že
spr. upozorňujeme Váš ... >

↳ zmocňujete se jmenovati ... stanicí existence
podle řádku
spr. zmocňujeme Váš

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
t. 132

Panovním u nepříchod. sra nedoř.

bylo sem stěžovano stran obléžování cestujících Zbrotkou

Núč 6, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Plur. u. sq. u inf.

svatby jsou svatiti

sp. je svatiti

Núč 3, 6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1. os. pl. m- 59

↳ kárizujeme vsem služebníkům ...

Ředitel stat. drak >

„Směšné“

sp. Nárizují, nebo podle Ředitelství

Nit 3, 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Předložil označující pramen

"Všechna řeči: na podkladě, na základě,
ve smyslu, ~~pro rozumění~~ abt. jsou

germanismy

v čes. "slova": podle z

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NČ 6,85

Reflexivní tvar se vrob. flatností

↳ Opravami' jsi'j's vraci' se zpet!

"Nisatel se zrejme vykyba' jirne' ulave' a usilva'
tu vaeby neosobni'

↳ Oznamuji' k, ze ... /spr. vraci' u(e)

spr. Oznamuji', ze z Nlic 1

Nlic 2, 23, 7-8

↳ Zada' se o rychle' MORAVSKÉ
vrazeni' udvaby' ZEMSKÉ
>

MUZEUM

Nlic 4, 171

Reflexiv' pasivum

< Vyuzije se člen správní rady Jan Vilimovský ... >

sp. byl vyuzá'u

"sá'u se u'eds nevyuzije"

NuČ 4, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sq. u. plav.

<pučky na Loui a Štůtu >

Sp. na Loui ch cov. bromad. šest

NúC 4, 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slavosled - připojení - li

Zvětši' - nebo zmenši' - li se dříve obecně hovořilo >
spz. Zvětši' - li se nebo zmenši' - li

Nič 5, 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovesed - urozvitý chod. atribut

zbyt. fortforie

řízem' sěrove' / spr. sěrove' řízem'
osoby soukromé / soukromé osoby

NÚČ 3, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - postpozice pronominal. atributu

<části tyto musí být odváděny do ... fondek >

l. tyto části.

NuČ 4, 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovesed

atribut rozvíty' adverbium
vyžadovaní' postpozice

< glatka na dosud nepředeřsanou dani

Sfr. na dani dosud nepředeřsanou >
NúC 2, 23, 22

< v čas podane' uab'idly

Sfr. uab'idly v čas podane' >

< zasílati' listopisy za napřed zaslaný' feni'z

Sfr. za čas, kdy napřed zaslanou >
NúC 4, 157
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NúC 4, 165

Sloužeb - atribut rozvíby' adv.

< dostatí se na vpředu jmenovanou statní sílnici >
spr. na statní sílnici vpředu jmenovanou

NMČ 4, 70

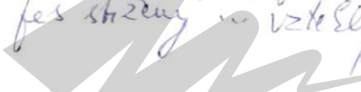
< zastáti formulaci za napřed zaplacení kč 4 - >
spr. za kč 4, zaplacení napřed

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NMČ 6, 133

Sloušek - bohatší rozvití fr vlasek

odváděti části do oddělení gravovacího fondu
spr. do fondu spravovacího oddělení

vztělinou střeženy Nuč 4, 43
spr. fes střeženy v vztělinou
 Nuč 5, 151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoed auteforice bohatiji rozvitels atributu
setrahnu dvou fidelozel,

< byt pro E tamnejšimú úřadu přerazeneho deluša >

sp. byt pro deluša přeloženého E Varšumú úřadu

z NÚČ 1,

NÚČ 2, 23, 6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sloužil - atribut setrání' dvou předložek

↳ sepsit & zápis podle vedle uvedeného vzoru
spr. zápis podle vzoru vedle uvedeného >

Nič 3, 124

↳ znati pohraviny za & výdaji selopne' >

Nič 5, 106

↳ odebrat se do pro uč. přefranužich hotelu >

Nič 5, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sloužil bol. rozv. fúrlastem - interpozice

fo dodanéu opisu škole nespr.

██████████ NÚC 2, 23, 80

denaturovaný líh obecně prostředkem denaturacíu
Spr. líh denaturovaný ...

Evroue ml uloženy k porovnání jednotlivými
služebníkú předpisú

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NÚC 6, 175
NÚC 11, 150

Slovošled - oddálem' ueshod. přív. volnějším ueshod. přív.
(mno přív. urč.)

↳ Zádání o vyvěšení v úředních místnostech
Vášeho ústavu (filozofie' ueshod. soutěže)

spj

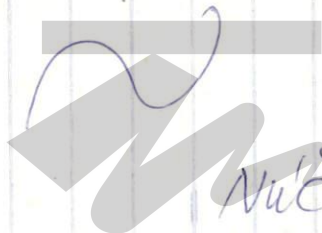

|| abyste souhlasili vyvěsit v místnostech
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NuČ 5,83

Slovoled - pořadí' veslov. atributu°

Historie pro rotující nové vzorn
spr.

Nč 6, 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovosled - postavení příslouhy

[oznámil, že se zamýšlí přestěhovat] >

syn. zamýšlí přestěhovat se

NuČ 5, 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled falkšna' dvojice

↳ podle rovnání sebrém' ulice a města v S. maji'
skutečné pojmenování >

spr. podle sebrém' maji' ulice a města...

Náč. 4, 109

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovosled - slo vo větě vedl.

"ve vedlejších větách je spojce Glademe v sřadném
slohu česky hned slo"

[Vyzýváte se (!), abyste dodatečně postovně...
zapravil, ... sř. abyste zapravil dodatečně
postovně, ...]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nič 2, 127

Subst-verb. -u', -ti'

"Chraňme se podst. jmenn služby, které jsouci na -u'
a vypravujeme se slysem činným. Pou-li dvě, tři
slová -u', ~~tu~~ -u', -u' vedle sebe, není to
libozvučné."

NuČ 2, 23, 27

↳ neslovní zroučel nelze považovati za předložku
upřesnění [úřadně] MORAVSKÉ
opř. nevyhovuje [úřadně] ZEMSKÉ
to považovati za předložku, aby se to mohlo MUZEUM
(po)užiti (upotřebiti) >
NuČ 3, 104

Subst. verb. + se

"vzuechávalme zvrátne' se"

modlení, smálení, narození, odvolání

< odvolati se

"Hledme však i tu vyjadřovati se s seem"

NuČ 2, 23, 22

chválu se ve službě

sp. ~~se~~

NuČ 5, 38

vloupání se

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
sp. ~~se~~

NuČ 5, 126

Subst. verb.

III. inf.

[Přijímatí odměn je členem správné
podstatné zájmena]

nejde zde o abstrakt. vyjádření děje, ale o individu-
álně, určitě vyjádřený děj

Sp. L. jest zájmeno přijímatí.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nč. 6, 133

Substantivovaná adj. neutr.

v ostatním používáme na^y

až na další

blíže na příštím strance ap.

sp. jinak

adj. + vhod. podst. jm.

↳ v ostatních bodech

H čerba jest paly soubretní, vyby'bajen'
se abstraktním

NuČ 6184

Tautologie

aktivní činnost

l. aktivní služba

aktivní a činný

< zdravotní stav zaměstnanci v aktivní činnosti >

číslo 2, 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Verbovoum. rathati

aby nekastalo bromadění zádostí spr. aby se zádostí uelwo-
madily >

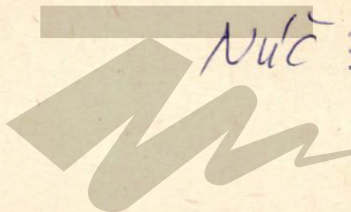
Nič 2, 23, 34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Verbovou. státi &

[den, kdy se vláda skutečně stane (!) >

 Nuč 3, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Verbanum.

udělovati

< Zároveň se uděluje povolení^k ~~pro~~ vyhotovení cestovních
rozkazů

Opis povolení vydati cestovní rozkazy >

NuČ 3, 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Verbovou -
vyřadovati
vyřadovati fidei a kontrolu práce

fy. fidei'lovati a kontrolo-
vati práci
NÚČ 2, 23, 35.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vid uedob. u. doš.

Eradene' zboží viz NR 7, 23, 39m.

" vlastnost předmětu vytvořeného nezářku obrousaných
dějeu

pečená kusa, uzene' maso, pušene' houby, sovana'
vářz, huceny' pepř, učeny' mas, všemi masem
mazany' ctově, dobře malovaný obraz
vypřevané ševce, nakladané' ševce
x nasolené' maso

" čím' obecnější vlastnost předmětu vyjadňuje,
tím' spíše najdeme
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NÚC 10, 741

Vid. dod. m. ved. 2.

použití nezaměstnaných & manipulačních prací
spr. ~~fondu~~ NWC 3, 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace předl.

ze štereho
ve šterem
ve sloně

spr. z

v

v

Nu¹C 6, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vocalizace před *ěterý*

s *ěterým*, *nič.* se

v *ěterém*, *nič.* ve

ke *ěterému*, *ne stč.* & *ěterému*

tak v j-e lid.

v Geb-Orth T 39

NŘ 4 20, 25
1 29

61 22, 254

NČ 6,52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Wlativ = nominativ

Pavel Vospěšil
spř. - ile

nařizovací nález

Núč 12, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1
Jazyka předložení

před i po závodě spr. před závodem i po závodě
reklama na a ve vorech resp. něm

~~11111111~~ NÚČ 2, 117

před i při výslechu resp. NÚČ 3, 9

zadávati reklamu na a ve vorech t. 42

při nebo po vyložení zboží MORAVSKÉ
ZELENSKÉ MUZEUM NÚČ 4, 148

chovali se ve i mimo službu NÚČ 5, 38

spr. ve službě i mimo ni
odvoz a přívaz plachet ze a do stanice i
spr. ze stanice nebo do stanice NÚČ 5, 60

Zeugma předpon

řed a odpisue' přílohy

epi ředpise' a ...

Nu^č 11, 36

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spisovna
kompozita rozpočena' (—)

instalace plyno- a vodovodu sfi. plynovodu
"vesmělne užívati talovjch přelousantjch slov"

Nu'c 4, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zeugma slovenin

- tu - a cizozemská vina

Nuč 71, 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žengma složenin

čtyř- a víceřadové 67

"lomové čes."

sp. čtyřřadové a víceřadové ...

MČ 91, 84

polo nebo celodenní
země - a děpřis
přis - a severozápad

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zkratky

Čejis < Čes. filmová společnost

Čedob Zepop

Čajha

Ara, Aso Jepa

„čiré firmy“

Náč 12, 130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

AFIXY

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

BLUEBIRD

(310) 477-0700

Recycled Paper

Přechylování

↳ Klára Vrbová byla jmenována post. adjunktem → Ynesfr.
Annie Svobodová post. oficiálem → Nuč 2, 137

šlechta doktor Horáková, senátor Koučková,
jedinec Hlaváčková ...
předzlovat!

Nuč 7, 159

↳ Marie Laudová, bývalá členka činnosti ND
a profesor na státní konservatoři v Praze →
spr. - la

Nuč 9, 76

-dlo

jeu od sb, m. od sals -
resp. uavestidlo

hesuply: oreuidlo, labatidlo, doavidlo, botidlo

Nu'c 2, 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-el

v něm. jmenech
rozhoduje ... slýšeno' žení' Sauerby' 4

Hauptel - Haupta ...

Nič 6, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- eula

"Nezbyde, než vyházovati různé 2 foštovní oěstiny
všechny - euly jichž tam indue celé tucty,
počínajíc přibázenkami a končíc doručivkami."

MuČ 2, 23, 73

neříkají se "bez ústlebrů lodi"

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM

proč V. L. MuČ 3, 159

-enka

slova označující listy:

nástupenka, jízdenka, domovníka

pro vliv něm. složenin, odměnaji, listy č. 19 12/5 '22

Nič 2, 23, 74

chlebečka, tabáček

trampáček

Nič 71, 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-er

v něm- jme'ne dr

„rozhoduje ... slyšene' kněm' Loucovy“

Liogra, Winttra X Hübnera, Fischera

Nu'č 6, 152

Weisra, Winttra, Gebaura

X Waquera, Wiquera, Linduera

Nu'č 12, 135-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-isko

2-fl. -iseš

sp-ji -iš

hlodiš, střediš, ložiš

Nuč 2, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-m' X -ny'

129 v 2/2 19. stol. -m'
proti tomu Šaf v něm.-čes. slovníku věd. názvosloví 1853
IX - XVI

"ofačna' vyškolenost' : -ny'

-m' podle staršího ja
-ny' "čistina má toho nářadí nazýf", nezřetelný tvar -m'

rozlišovat -m' X -ny' podle úřu

-m' zejména u adj. "učeník'ch věc' všeobecně podle místa času
a zastupující předložky a příslovce aneb znamenajících
nejed. vřah vůbec a již vřah'ch" prou', časní, denní
adj. cizích p'vodní: kartovní, korátní, speciální

rolišá'm': p'izdný // -m' fosel (X j'rdní nář), námerdný // -i'
f'semný // -i', peněžný // -i', slavný // -i', zmatčný // -i'
čelny' p'rdní X čelny' čelny' nářadí'; obecný X obecný; focetný
X focetný co z focetny' nářadí'
čelny' muž X čelny' host, dvorný človeč X dvorný hosti na

-stvi', -ctvi'

"naši obchodníci nesprávně označují svoji firmu"

< Alois Šklenař, podnikatelství staveb

Sp. podnikatel >

< Josef Král, řeznictví Sp. řeznictví >

MHC
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

16
4, 59

-stvo X -ství

obecní zastupitelstvo (sbor občanů)

X statutární úřad

NÚC 5,60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-telny

proč všude tam, kde má věncíka - bar?
zlyš.

Nuž 11, 169

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-telny'

"nova' slova takovy'm způsobem už vytvořené"

nesfr. proveditelny'

ale i: smetitelny', viditelny'

neexistují přelomová slova na -ibi

NuČ 4, 147

viz i: NuČ 3, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- telny
napodobeni' je stihatelny'
nalez je fyzikalny' l. se da' vykauati
bylo to rovnz pozvateľny'
vady jsou odstranitelne
bolistne jest postupitelno
slova jsou kantenitelna l. není možno kauceiti
viz Beča 17, 97n
nesmí se užívati jmeny' in formu
vytýbat se -telny'
MČ 12, 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

10/11

NR 11, 12 : l. věta relativní

[tato ustanovení platí o uzletých dokonavších
osmnácti roků]

NR 11 ve výz. bud.

[upozornění na vyřazení se nedo-
stává = škrte se vyřazením]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[proviniš se pokřesat]

NuČ 6, 38

gr. toho, kdo se provini, ...

f. 13

-vše!

Spis. vyšetřovací se jednání
Spis. vyšetřovací se jednání

Nč 12, 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ij u jítmeni
Havliij, Simliij, 2. -ij ...
Havliijová, Simliijová

velce obnovovat:
Havlova ...

Náč 12, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

JEDNOTLIVOSTI

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

à

"fodil'ua' cema"

ces. po

metr laby à 20-ke spr. po 20-ke

Núč 2, 23, 45

pojisti nešero člustov a vrcik' fenézim!
jednotly >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM "vel'ka uoxča ... s waférka' rici"
Núč 5, 45

a

čís. fo⁶

< koupil jsem 5 párů bot fo 100 Kč >

NuČ 2, 23, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

à conto

o. na účet

Nič 3, 75

podle NR gr. a conto jde o výraz italobz'

Nič 4, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

Sfr. a To

¹
Núč 2, 131

polle und zwar (viz Núč 4, 68)

Sfr. a To

Núč 4, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abonnement, — u

sp. neskl. neutr.
č. předplatene'

NÚČ 3, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby

↳ Byl zadržán, aby zamedloulo jeho strojvídce
vypadl při plné jízdě z lokomotivy >

„číslova' následovat'

sp. a, ale

↳ úředník dal výpravou znamení, aby se ~~z~~ jízdy vrátil
do kanceláře >

Chyb.

№ 11, 108
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby jsme

↳ Žádalme, aby uveř smeli jsme přednočiti >

sp. abychom

Nuř 10 169

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ai zkratka + číslo
l. číslo z roku

NuČ 6, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ai <1926>

viz. Nuč^v 5, 25

è. 4. 4. 1926

z 1926

Nuč^v 6, 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akce

l. jednání

[akce, př. si vyžádá uřadu]

NÚC 11, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

almond

l. úřol

Nu'c 4, 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Abordui' Správe >

L. u' Solova

Nič 4, 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akreditiv

c. list pověřovací

NuČ 5, 158-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aktuální záležitost

o. ualehava' věc

NÚC 2, 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ale slovo

↳ v daném případě ale jedná se jen o zjištění

„spojce ale“
spr. ale ...
přidání první místo ve větě

Náč. 3, 69

Náč. 5, 55-56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alcis

2--se//sa viz Prav

"obyč. k vzoru orač^v"

Nič 5,7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

An

Ana

= a + on

a + ona

jeu v 3 osobě, shodují-li se rod a číslo s funkčním jménem

↳ nemůžeme přičítané cizozemské vozy v rámci hodiny
přistaviti, an tyto ležou během dne z sídla stanic
dochazejí

sp. porovadla, ježto, protože
chyb. tyto

z NÚČ 1

NÚČ 2, 23, 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

analogie

v a-i ustanovení odst. 2 § 7 úředního řádu
spr. obdobně podle ...

_____ NWČ 2, 23, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anebo
v rozluč. obažďáth

↳ Ty li jsi ten ... anebo jiného čítati máme

sp. čili →

Núč 3, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ani

↳ & převzetí úkolů uvedených vās ani veličosti,
bude měně polohou postácnje >
spr. nepostácnje vās (ani) veličosti, bude měně
svou polohou

Nič 12,67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

u- aniž

oddělení předložilo své návrhy přímo ke schválení,
aniž by spis dalo předem na vědomí oddělení

II >

Spis

~~aniž by~~

Núč 5, 134

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amiz by m. před. min.

X. Y. odešel na dovolenou, amiz by udal svou
nejlepší adresu

fr. neudar // neoznačeno >

NuK 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by m^o ne- -li.

↳ silniční výbor nem^á oprávněn narižovat majitelům
lesa vyřázení pruhů lesa u silnice, aniž by m^ol
& tomu schválení okres-správy 'faktické' >

spr. nemá-li & tomu schválení
nem^á-li to dříve schváleno

Núč^v 5/10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autae

odměneno v Dostoj. listech č: 19 12/5 222

cit v NUC 2, 23, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto brejle

spř. - auto mobilistické brejle

Nič 12,35

těžkovozová : brejle do auta

Nič 12,62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autočepice

spr. automobilistická čepice

NuČ 12, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto delna

"Slowolensna"

Náč 6, 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto doprava

resp.

Núč 3, 103

~~in aut~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autograf

"Stromolencia"

Nu^c 6, 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autojízdenka

„ohavnost“

„sbládkme cizí a cizí slova
v jědine“

sp. - automobilní jízdní listy

Náč 4, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autolakovna

resp.

Nč 12,89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autonešleto'

französi LN 14/9 37

NuČ 12, 37

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autoplast¹⁴⁴

spř. ① automobilová vzduchová obruč
② plast do auta
(oběh)

NuČ 12, 35

hovorověji: plast do auta

NuČ 12, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autofotobily

nespr.

NuČ 12, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto salon

„Zlomoletnica“

Náč 6, 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto sedlářství

„Zlomolenná“

Nič 6, 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Autospáva

"vzítva' se"

nespr.

Núč 3, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autostanice

spz- automobilova' stanice

NúC 6, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auto svatba
výsměch

viz LN 14/9 > 31

NuČ 12, 37

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autouřaz

spis. automobilu' ůřaz

NuČ 12, 38

hovorověji: ůřaz autem

NuČ 12, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autosvitlva

zpr. automobilová svítlna

NuČ 12, 35

hovorověji : autová svítlna

NuČ 12, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

avancovat

Sp. - 5 -

C. postoupi, byti pořízen

 NÚC 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

avisovati

ces. oblasovati, oznamovat

NČ 2, 23, 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

avisovati co
< viz >

"naději" ? ; oblašovati, oznamovati

NuČ 5, 93-94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

až na⁴

- 114 < pohledávka je vyrovnána až na splátku za červenec >
"dopojenost": zaplatil za červenec, či bude teprve platit?
115 podle něm. bis auf nejr. ve výz. "splátku za červenec vyjmajíc"
"kromě splátky za červenec"
"mimo splátku —"

Spr. kromě splátky za červenec
~~toimě splátku~~
vyjma (vyjmajíc)

bude vyrovnána splátkou za červenec aj.

// mimo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nuč 6, 115

Nuč 12, 53

až na další

< vyprávě až na další zvláštní slovesný drahotní
přídavek >

bis auf Weiteres

syn. až do dalšího opatření

HMŠ NÚC 12, 6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

až na další'

↳ do volábníků fondů příspěvků až na další' stát
a obce >

Spr. až do dalšího ustanovení,
rozhodnutí

bis auf weiteres

NiC 6, 27

Spr. až do dalšího opatření'

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NiC 7, 35

B

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

balicí list

"nem' na balemi' vybrš jsou na něm napsány věci,
"stře jsou vložený do bedny"

podle Packertel

Sfr. seznam vložených předmětů

MČ 5/55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barvoslepot

spi - slepota na barvy
nevidomost farieb

MLC 2 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Basě

2. -šeho, 3. -šemu

sp. -še, -šovi

Nč 3, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

baláček

odmítnuto v Důstoj. listech č. 19 12/5 1922

cit. v NuČ 2, 23, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bat^voch

opr. batoch
c. kamec

NúC 3, 15

opr. batoh

lid. bat^voch

NúC 5, 163-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

běh

frédberúe' ykleclá'váni' fro slociú fcdwodu ... jíst
dosud v' běhu

l. Etire' dosud ney'lo sloúicno

Núč 2, 23, 74

Váre záležítost jíst v' běhu s'fr. o vári' věci se jedná'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

f. 125

během²

poelle im Laufe

"Cech usíva' zde fouhe' předložE"

během roku spr. do roka
během času [REDACTED] časem

< zboží se zrazilo během dopravy spr. za dopravy >
< ... vozy křeme během dne z různých stanic docházejí >
spr. ve dne // za dne >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2 NUC 1

NR 7, c. 3:

NUC 2, 23, 7

"vykazujeme v ruzném během určité a určité místo
v čas. slovnice a usomezujeme jehle oběti z obavy
před germanisnem, upřesně ze shledy a firmost v jehle

Handwritten signatures and notes at the bottom left, including "K. B. ..." and "B. ...".

NUC 2, 23, 63

během chvilky jedného rohu něco předložit:

opr. do jedného rohu

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bechyně

3. sq. Bechyně-ovs spr. - noviz
1. fl. - nové!

viz Gelb.-Erdl I, 164
Prav '13, XVIII

Nuč 3, 444

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

benzín

S - i

Núč 3, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezcelný dovoz

viz NÚC 3, 42

Spr. bez cla, nefabrickový člun

NÚC 6, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez cíle, -ě

sp. bez cíle

Nuč 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez důvodu

Sfr - bez důvodu

Núč 2, 127

našle : l. bez důvodu

Núč 5, 138

l. bez důvodu, bez příčiny

Núč 6, 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdiřvodny'

< kámitla je bezdiřvodna >

sp. b-a'

Nu^c 6, 778

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezduvody

b-e' dovolám'

resp.

NuČ 5, 138

b-a' shívost

b. licha'

NuČ 6, 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezsporně

germ. m. - nade vši pochybnost

Mus 6, 163

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezjedy'

b-a' barva

"nejikozena' slozenina"

č. bez jedu, ujedovatá

Nuč' 5, 134

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beze smyslu

sp. beze smyslu

Nu'c 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beznaaboh

Sp. beznaaboh

Nu¹c 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezodkladně

upozorniti

Sp. ihned

Núč 2, 23, 86

Sp. neodkladně, bez odkladu

Núč 3, 8

Sp.

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

reprodle

Núč 6, 43

bezodkladně

spr. ihned

Nu'č 6, 137-8

spr. bezodkladně

Nu'č 11, 106

11 bez odkladu

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezodkladný

f-e' muzeum'

sp. ne-

Nu'c 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez paměti, bez pamětnosti

gr - ztráta paměti, slabá paměť²

Nič 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečnosti špendlíč

pro bezpečný, spínací špendlíč

Nuč 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatně <zpracováni vodičů>

„raději“: zdarma

Náč. 4, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatný

v předvíc. názvosloví : zadarmo x bezplatně

NuČ 11, 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečit měst

opr. veselá města

NuČ 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný

Spr. vesceň

Nu^o 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodmínečně

unbedingt
bedingungslos

sp. určité, nezbytné, najisto, jisté ...

bez podmínky, bez podmíněně

< podrobiti se věci vůli bezpodmínečně

sp. bez podmíněně >

< dodavatel musí b-ě dodati > MORAVSKÉ
sp. určité, jisté > ZEMSKÉ
MUSEUM
NÚČ 2, 127
t. 2, 150

sp. nezbytné

t. 4, 8

sp. nálezlivě, nezbytné, určité;
najisto, jisté, určité t. 6, 72 /

bezpodmínečný

Správní

Číslo 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bezpodstatný \langle důvod \rangle

Uašiču : b-a' zpráva l. lida'.

NuČ 5, 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprodlení

opr. bez prodlení
neprodlení

bezprodlení
neprodlení

Nitč 42, 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostředně

178

u Marka Jungmanna
utvořeno správněji než bezprostředně
immediatus

179

sfr. v l-ě odbor. filosof. právníde
germ. ve vřm. neodborných

sfr. u samého domu, rovná vedle, hned za mostem,
v nejbližší okoli města
šel hned za mím, šel mu v patách
hned potom

šiel, jen jsi odesel

to byla práva, vlastně, nejbližší příčina, protož na'skdeš

unmittelbar

X ~~bez~~ prostředrování
spr. < generace keru dora začína čerpat
& literaturu západních b-ě >

Nič 12

bezprostředně

unmittelbar

b-č po valce 'kromadě byly vyřazené volby

sp. hned po valce 'kromadě
přítom

NuČ 2, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostřední unmittelbar

ústně: v b-ím sloh' sp - v nejbližším, v samém
v b-í blízkosti stanice

sp. hned vedle, u samé stanice

NúC 2, 125

je uvedeno v Čes.-něm. a něm.-čes. vdb. post., telegr. a
telefon. provoz. nářevoslav

„fries frañi lexigraph. Eomise“ ČSAV

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUSEUM

NúC 5, 35

= bez prostředování, prostřednictvím

viz NR 8, 220

Jinak nespr., nepř. bezprostřední odjíz. k příme'

NúC 11, 89

bezprostřední unanimitas časové

8-1' ušlechť sje. přímý

Nič 2, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostřední

unim Helber

fidues.

b-1' dojem
škola

spe. přímý
přímá

stýž

Nu'c 2, 125

7.157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez předmětů

b-a' žádost nečís.

Nuč 2, 157

gegenstand sloz

ces. zbytečný, nepodstatný aj.

Nuč 5, 45

sfr. stížnost porýla podstaty, základu
nemal žiž účelu
stala se zbytečnou aj.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nuč 6, 115

hexseunst

= uespavost

Núč 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berslabičnyj

podle rus. берслагити

č. berlabičnyj

nov. berzbyčnyj, berlavnyj, berzmitnyj
čes. nevlusnyj, berlavnyj, nerozumnyj

Nič 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beztah

< vy'daje osobni jsou beztah prilis vysoke >

nespis-

an < beztoho + i tah "zdu'zeni" >
"moravismus" tah jadu tah

Spr. beztoho // i tah // tah jadu tah

Nac 11, 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúctinný < cenový papír >
podle kraftloos
spr. neplatný

 NÚČ 4, 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúmorny'

Spr. ze -

Nuc¹ 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beruinyšlue

sp. kerad, wechte

Nu^c 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúhavné

Sp. ne- , bez úhavy

Nič 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúnavý

sf - ue -

Nu'č 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúročný vklad

opr.: vklad, který se nezúčtuje
bez úroku

Núč 6, 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezuštipný

Sp. - ne-

Nu^č 3, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvlivnost

početní svou b-t

spz. se nema' uau vlivu

Nu'c 6,144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýdělnost členu

spis - jde-li o členu, který je bez výdělnu

Nič 5, 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýdělečný člen

l. člen bez výděleku

Nič 5, 122

Spř. bezvýdělečný

Nič 12, 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýhradně

podrobiti se b.-č. podmínkám

l. bez výhrady

Nič 4, 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýjimečně

↳ výlohy musí (být b-ě) zaplacený >

Sp. bez výjimky

Nič 6, 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez výměně

fr. bez výměny

Núč 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýhledný

ausrihtlos

Sfr. uarmý

Núč 2, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledně

gr. bez výsledku

Nič 6, 132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledný

erfolglos

fr. - maruy, bez úspěchu

↳ Věstera' napomenuti byla b-a' > Nuč 2, 127
spr. nadarmo

Nuč 4, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezvýsledný

Luzence byly b-y >

Lpaice buďte zřípné b-a' >

germ. erfolgrlos

č. marný, bez úspěchu, neúspěšný

číslo 5, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný

neobvykle
< aby bylo b-e' >

l. aby nezapadalo

Nič 12, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bilina

s 81-

Nu^o 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bílo-bílý' <teč>

„nic neznamená“¹⁴

X NR^u: [redacted] Nic 4 1157
nelze nic namítat, slov. čemnobílý'
proti tomu

Nic 5, 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Blauéro

s - a -

nuč 3, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blesosvod Glitzableiter Gfr. Lomosvod

viz NR 1, 219 : obr. hrom

Jg uva'di' z Dobr. Lomosvod
blesosvod zlyt, stojeně,
z ucho čiši' jako vzor
vém. Glitzableiter'

Nulč 2, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bleskový!

č-č' rasazení

opr. skutečnost, že záložně č,ca
rasazena bleskem

Nič 2, 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bleskurychle

NR 30, č. 9-10 : mit Bliterschuelle < Blitres

č. bare' podle uřm. s rychlost' blesku

// bleskurychle

neexistuje rychly' blesku

Mic 10, 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bláti, blávy

s -i-

Nu^o 3, 75

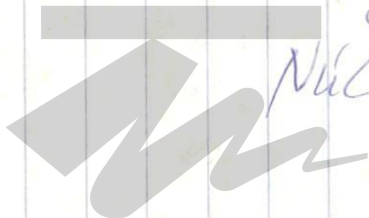

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blisko

roup. blážejí

gr. blážejí

NúC 5, 164

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blízky

Comp. blízsi

blízsi poučení, vylad, učení, vysvětlení
zpráva

NR 3, 719, 743 n. ; není učes.

"zasahl-li tu vliv výrazu něm. učer...
nepřesobit tu ruské, než stroje"

slova dleladut, vylad, učení, zpráva
"učení učer" také

NČ 5, 764

Blížvedly

Spř. Blížvedly

podle Sedláčkovy místopis. slovníku:

Blíže bydlí → -y → Blížbedly

→ Blížvedly

f. 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Blížvedly, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

blíže

označiti, formati, prohlédnouti, učiti, vymeziti
kmitati se, vyseřkati

NR 3, 79, 143. ; není učené
působilo-li něm. uáher, nezastalo učené
srov. blíže se fočivati

uče "vabrazovati slovy dušadně, světle,
úplně, zevrubně" neznamená vždy tož^u?

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 5, 164

blížeji

sp. - blížě

Nu^č 4, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blížni'

spř. - blížni'

Nuř 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bližší (ve vyhledávacím)

podle das näherere

raději: podrobněji 'orudnem',
vysvětlenu

Nic 5, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bližvedly

v Bližvedláč

spis. - ech

sov. Podmořeloch

Nu'c 2, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blok cínu
odb. keramiky
1. kus

№ 4, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bluza, bluza

Spr. bluza

NÚC 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blyšeti

Sp. bly-

Nu^o 3, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bod

serv. Punkt

bod smlouvy

sp. člání, položka, část, oddíl,
odstavce

v bodě 6 resp.

NuČ 5, 67

// číslo

NuČ 12, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Bohdaneč f.

s - a -

Nuč 3, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Boleslav, -i

871 - e

NúC G, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bolet

3. fl. -i' // -ej'
impt. nebol
fzech. bolaje // bole

Nu^c 4, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brambor u. // Brambora f.

PCP

NR 2,726

Nuč 12,80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berakiti ceho

dues dosti casto⁴ co

Nuĉ 5,3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratř

beru spr - beru
beru // beru
bereme // bereme

NÚC 5, 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři

imp. ber^v

dues : ber

Nu^c 10, 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři u nás

spř. posadili se

Núč 5, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři ohled na

Rückrecht nehmen
spr. příslušnosti & cemu
dbáti celho

Náč 11, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři podíl na cěm

zbyt. z něm. teilschmen

c. míti podíl na cěm
v cěm
účastniti se cěho

Nu^č 5, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ker

bratři účast

Spol. účastníci se

NÚC 5, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratř / vzít
zřítel na co

sp. přihlášeti & čemu, hloděti, zřítel & čemu
čbati čeho, učiti zřím' & čemu aj.

↳ na uviděti nebude vsato zřítel

sp. k uviděti nebude přihlášeno >

MÚC 2, 23, 9

uvážiti co + 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Rückensicht nehmen
„nemohu-li dáti zřítel, nemohu ho brati“

MÚC 3, 138

k čemu
↳ k nověte >

sp. přihlášeti & čemu

MÚC 5, 53

sp. uvážiti co na zřítel MÚC 11, 53

7.

bratři v odpor

NŘ 6, č. 3: jedou. termín, sfo.
pro občana možná nerozumitelný

NÚC 2, 23, 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brati/ziti v úvalu

spr. přehlížeti & čemu, hleděti, ziti & čemu,
dhati čeho, míti z čemu & čemu

↳ nebidra nebude vzata v úvalu

spr. k nabídce nebude přehlíženo >

MIČ 4,23,9

↳ kloudy pod polovinu neberou se v úvalu >

spr. se vyvedla
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ MIČ 5,57
MUZEUM

brožura

Spis. - wa

Nič 3, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bryuzza

spn - bryuzza

Núč 3, 31

bryuzza, ul. Bryudza

Núč 11, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budějovský

špr - budějovický

№ 2, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Budisín, -na

Spis. -na

NuČ 3, 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budiž

68 < od vyváhaní náhrady budiž upešeno ... >

K. Č. v čas. listech 3/18: „Záduč“ „vyč“
„nafrosta“, slovo metafyzická nutnost

< nebudiž přiváno na foddahy > „výrou čistě autority,“
všic'a v absolutnu

69 < Neváhy báti se z olem >

< Psi bud' tež jodáni na štúrd. >

< Nebudiž jodléváno na kolejích >

„Zárou vž záduči slepě jodávanosti, kdežto záduč“ „vyč“
je, ne-li osobní srazka, tedy arjou osobní sřž.

< Zádučnou budiž jodl' foud' foud' in zádučáno. >

l. od vyváhaní se upuť, upuťte +
náhrada se nevyváhá, náhrady nevyváhejte
„je bicha“ „je nutno“ „musíte učinit“ ...
Nuč 11

budoucné

sp. , nem'to germ. foelle künftiq(hin)
Nur 2, 23, 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

by fořka
Ka

// aby

arch.

viz NR 6, 227

Núč 2, 23, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

by
[bylo vaše věci, by jste si záležitost pojednali ->
spr. abyste

NuČ 5, 94

podle NR "spis. archaismus"

NuČ 6, 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť by (i)

sp. byť i

Nuť 3, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf.

u. impf.

jest rasilati fabricine upravene!

spri. rasilite ualešite upravene!

NUC^{1,2} 5, 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf.
za'dostit jist vratiti.

m. fut.
fructus + inf
spp. budou vráćeny.
necus vratiti.

Nič 2, 23, 34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf. + dat.

↳ zaměstnancům jest předkládati učty >

germ. es ist vorzulegen

sfr. zaměstnanci mají předkládati učty

Nč 4, 6

„bylo vymyšleno úzkostlivými branci, kteří se
chtějí vyhnouti výrazu museři“

↳ zadrželi jest stranae hned vrátiti >

sfr. vrátiti se
museři se vrátiti

Nč 4, 27

byti + inf. + dat.

bylo by si fr¹ati spr. už v ide.
= měli bychom si fr¹ati v jaz. lid., zvl. na Mor.
viz Lub NR 6, 3n.:

jest mi činiti = mám činiti
nespr. ve výz. 'musím činiti' (povinnost,
moravni nebo fr¹ovní)
jest mi odejiti - spr. musím odejiti
jest nám porouchati záhon - spr. musíme ...
spr. při přirozené mluvnosti:
vsem jest nám zemiti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
N° 10, 159

byli & + subst. děj.

material jest sotva & dostal
ze habcu

 spr. velce Soujiti >

Núč 2,223,46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM